

Mórágysz Község Önkormányzata

Helyi Esélyegyenlőségi Program

2013-2018

T a r t a l o m j e g y z é k

I. Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	5
Célok.....	5
II. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	7
1. Jogszabályi háttér bemutatása	7
2. Stratégiai környezet bemutatása	8
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	8
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	16
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	2Hiba! A könyvjelző nem létezik.
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	24
8/A. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	28
8/B. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	28
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	29
III. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	29
1. A HEP IT részletei	29
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	29
A beavatkozások megvalósítói.....	30
Jövőképünk	300
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	331
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
3. Megvalósítás.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
A megvalósítás előkészítése.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
A megvalósítás folyamata.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Monitoring és visszacsatolás.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Nyilvánosság, kötelezettség és felelősség.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Érvényesülés, módosítás	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
4. Elfogadás módja és dátuma.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

I. Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, továbbá ahelyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, **MórágKözség Önkormányzata** Helyi Esélyegyenlőségi Programban(HEP) rögzíti az esélyegyenlőség megteremtése és fenntartása érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program megvalósítása során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelési intézmények fenntartóira. Jelen helyzetelemzés a Helyi Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

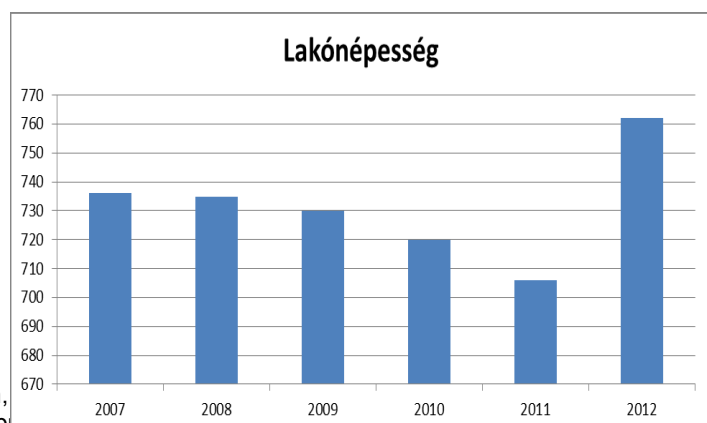
1. Atelepülésbemutatása

Mórág község Tolna megye déli részén, Bátaszéktől 6 km-re található. Mórág neve először egy 1267-ből származó írásos dokumentumban merült fel. A XVIII-XIX. században reformátusok által lakott német település volt, de a XX. századi kitelepítés óta többféle népcsoport él egymás mellett. A mezőgazdasági munka, a bányászat és kézművesség egészen az 1900-as évek elejéig megélhetést biztosította község lakosainak.

A településen Német Nemzetiségi Önkormányzat és Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik. Lakosainak száma 2012-ben 762 fő volt. Mórág Község Önkormányzata évek óta azon fáradozik azon, hogy az itt élő lakosság minél komfortosabban, jó körülmények között éljen. A település infrastrukturális ellátottsága fejlett. Mindenki számára elérhetőek a különböző közzolgáltatások (víz, villany, szennyvíz, gáz, telefon, szélessávú internet, stb.). A településen óvoda és 8 osztályos általános iskola működik, továbbá van körzeti orvosa, fogorvosa és védőnői szolgálata. A községben több civil szervezet tevékenykedik. A település határában található Magyarország egyik legrégebbi kőzete, a mintegy 360 millió évvel ezelőtt keletkezett Mórági-rög, amely a Pre-Variszkuszi öshegység felszíni maradványa.

A település lakosságával kapcsolatos alapadatok

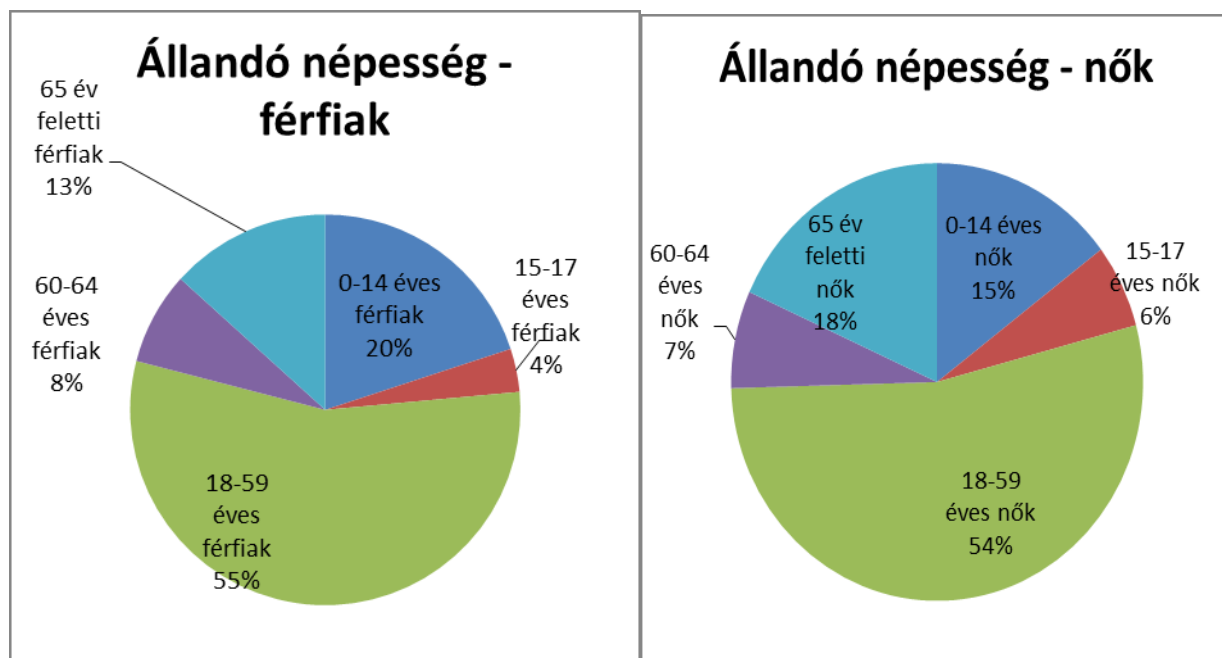
1.1 számú táblázat - Lakónépeség száma az év végén		
	Fő	Változás
2007	736	-
2008	735	0%
2009	730	-1%

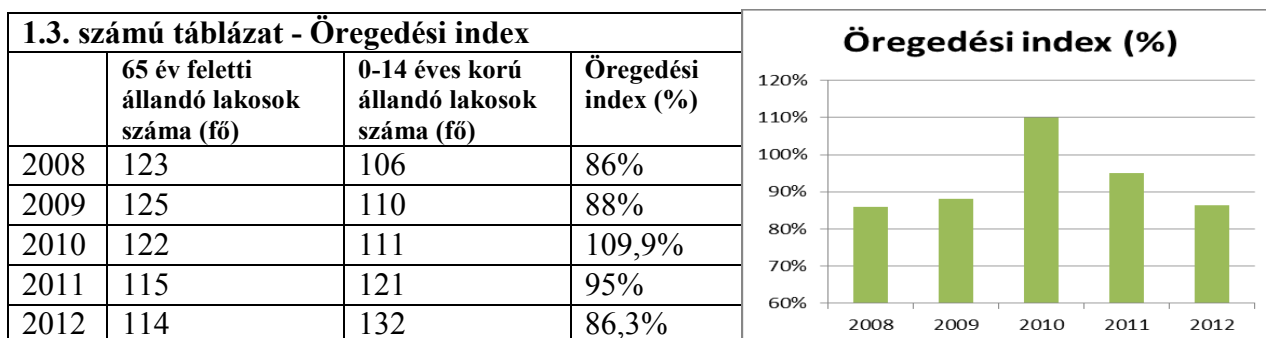
¹PI: Költségvetési koncepció, gazdasági program, településrendezési terv, településszerkezeti terv, telep

2010	720	-1%
2011	706	-2%
2012	762	+8%

1. 2. számú táblázat - Állandó népesség					
2011. év	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
	397	409	806	49,3 %	50,7%
0-2 évesek	-*	-	26	3,2%	
0-14 éves	57	78	135	6,9%	9,7%
15-17 éves	24	14	38	3%	1,7%
18-59 éves	209	217	426	26%	27%
60-64 éves	28	30	58	3,5%	3,7%
65 év feletti	71	52	123	8,8%	6,5%

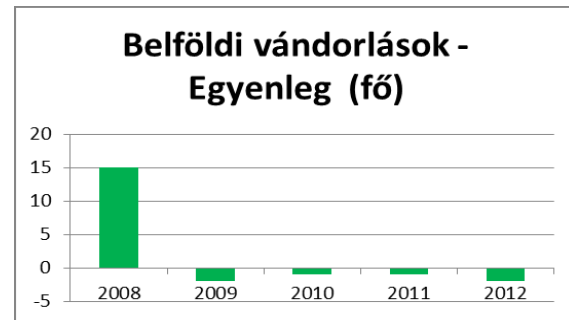
A lakónépesség száma az elmúlt években csökkent, majd 2012-ben emelkedett. Az állandó népesség számarányainál jelentősebb eltérés a 0-14 éves korosztálynál és 65 év feletti korosztálynál mutatkozik. Az előbbinél nagyobb a fiúk, mint a lányok arányszáma (majdnem 2%-kal), míg az utóbbinál a nők számarányátöbb mint 2%-kal magasabb a férfiakénál.

Az öregedési index alapján megállapítható, hogy az elmúlt öt évből négy évben 100 értékpont alatt helyezkedett el a mutató, ami azt jelenti, hogy ezekben az években a település „öregedett”.

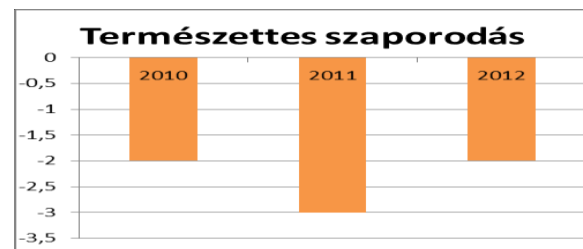
* A táblázatok üres cellájában (-) jel alkalmazására akkor került sor, ha nem állt rendelkezésre adat.

1.4. számú táblázat - Belföldi vándorlások			
	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	38	23	15
2009	16	18	-2
2010	19	20	-1
2011	8	9	-1
2012	17	19	-2

Az elmúlt években az elvándorlás csökkent, illetve többségében közel azonos mértékű volt az odavándorlással.

1.5 számú táblázat – Természetes szaporodás			
	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2010	10	12	-2
2011	9	12	-3
2012	5	7	-2

A természetes szaporodási arány az utóbbi években negatív volt. Összességében megállapítható, hogy a fenti kimutatások alapján az elmúlt években meghatározó volt a település „öregedési” folyamatának jelenléte, ugyanakkor az elvándorlás csökkenő tendenciát mutatott.

2. Értékeink, küldetésünk

Mórág Község Önkormányzata fontos értéknek tekinti a település lakosságának minél magasabb szintű ellátását, továbbá az esélyegyenlőség megvalósítását a különböző szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosításával. Az önkormányzat működése során arra törekszik, hogy valamennyi területen érvényesítse az esélyegyenlőségi szempontokat.

Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenységét úgy szervezi meg, hogy az egyes civil szervezetek, társadalmi csoportok aktív szerepvállalását biztosítva elősegítse a település egész lakosságát érintő – az esélyegyenlőséggel, diszkriminációmentességgel összefüggő – szemléletváltást.

3. Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

MórágKözségÖnkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, valamint a szegregációmentességet. A foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges cél számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett fontos cél még a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További törekvés meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) tartalmazza.

A HEP intézkedési tervének célja

Fontos cél a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További lényeges cél meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Fontos feladat annak az együttműködési rendszernek a felállítása, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

II. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet.

Az esélyegyenlőséggel összefüggő további jogszabályok:

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény,
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény,
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény,
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény,
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény,
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény,
- a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény,
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- Az Európai Parlament és a Tanács 2006/54/EK irányelve (2006. július 5.) a férfiak és nők közötti egyenlőség megvalósításáról,
- Országos Fogyatékosügyi Programról szóló 10/2006. (II. 16.) OGY határozat,
- a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjának, továbbá az akkreditált munkáltatók ellenőrzésének szabályairól szóló 176/2005. (IX. 2.) Korm.rendelet.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás

Mórág Község Önkormányzata rendeletalkotási jogával élve kiemelt figyelmet szentel – elsősorban a szociális ellátással kapcsolatos rendeletalkotásnál - a valamilyen okból hátrányos helyzetben lévő társadalmi csoportok megsegítésére, támogatására.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Mórágyp Község Önkormányzata által elfogadott programok, koncepciók, rendeletek (kölségvetési, szociális, oktatási-nevelési, gazdasági, területfejlesztési stb.) gyakorlati megvalósítása során kiemelt figyelmet fordít az egyenlő bánásmóddal kapcsolatos követelmények betartására, az esélyegyenlőség biztosítására.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az önkormányzat az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatok megvalósításánál együttműködik a szomszédos településekkel (bonyhádi kistérség települései), illetve a térségben működő társulásokkal.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzéshez szükséges releváns adatok a KSH Statinfó, TEIR adatbázisból letölthetők, továbbá a helyi önkormányzati nyilvántartásokból nyerhetők. E mellett a helyi érdekképviseletek, civil szervezetek által szolgáltatott adatok is bővítik az adatszolgáltatást körét.

3. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelmi és vagyoni helyzetre jelentős hatással volt a rendszerváltást követően megszűnő munkahelyek nagy száma. A munkaerő-piaci lehetőségek csökkentek, az átképzések nem mindig követték a tényleges szükségleteket. Előtérbe kerültek a korábban nem preferált kompetenciák (nyelvtudás, informatikai képzettség), ami szintén nehezítette a – főleg idősebb korosztályból álló – egyes társadalmi csoportok munkavállalási esélyét. A folyamat magába hordozta a szegénység, illetve ezen belül a mélyszegénység szélesebb körű megjelenését. A mélyszegénység kialakulása összetett társadalmi jelenség, ami a fentebb említetteken kívül feltételezi a gazdasági hátrányok meglétét, a szocializációs beilleszkedési folyamatok lelassulását, a hátrányokat konzerváló családi, társadalmi környezetet. Ezek a folyamatok valamennyi településen éreztették hatásukat.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Mórágypban az elmúlt években a munkanélküliség az országos átlagnak megfelelően alakult. A településen a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat, illetve Mórágyp különleges természeti környezete megfelelő lehetőséget biztosít a falusi turizmus kialakításához. Az emberek egy része mezőgazdasági jellegű kiegészítő tevékenységet is végez, ami bővíti a meglévő munkalehetőségek körét.

Bátaszék, mint munkalehetőség csak részben jelenthet alternatívát, mivel a munkahelyek megszűnése a városokat is sújtotta.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma									
év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	-	-	506	10	-%	12	-%	22	4,3%
2009	-	-	495	9	-%	14	-%	23	4,6%
2010	-	-	487	9	-%	10	-%	19	3,9%
2011	-	-	470	8	-%	7	-%	15	3,2%
2012	-	-	516	n.a.	-%	n.a.	-%	n.a.	-%

A teljes lakónépességhez viszonyított álláskeresők száma az elmúlt években csökkent.

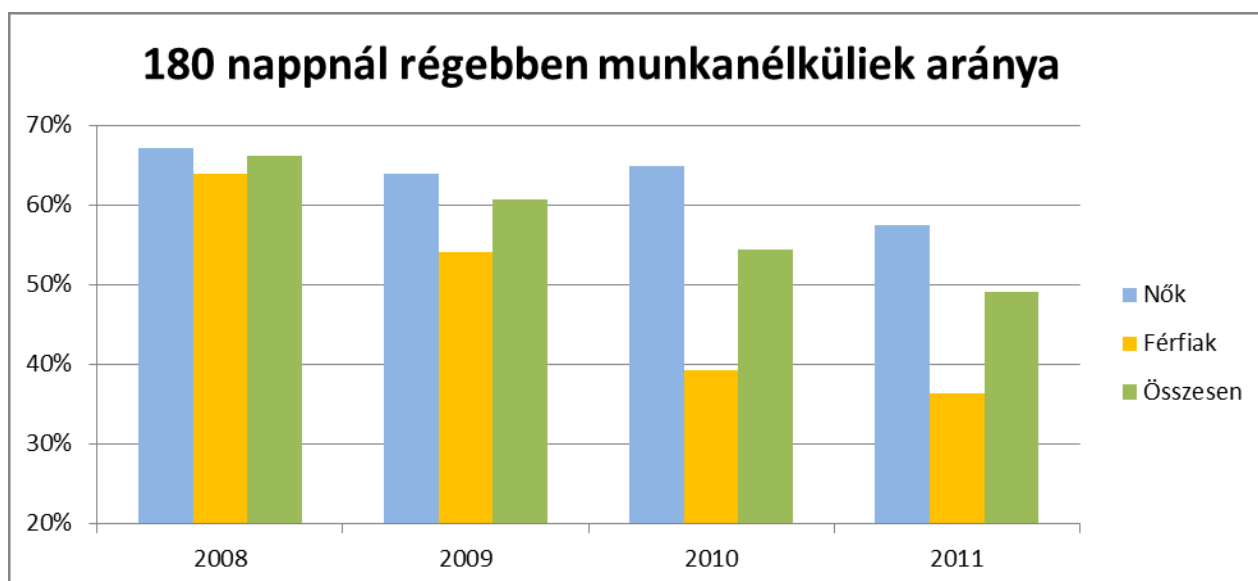
3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint						
		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	67	62	64	52	69
20 éves és fiatalabb	fő	1	1	1	2	2
	%	1%	2%	2%	4%	3%
21-25 év	fő	7	9	6	5	9
	%	10%	15%	9%	10%	13%
26-30 év	fő	11	5	6	8	10
	%	16%	8%	9%	15%	14%
31-35 év	fő	7	8	9	7	7
	%	10%	13%	14%	13%	10%
36-40 év	fő	13	12	7	6	8
	%	19%	19%	11%	12%	12%
41-45 év	fő	6	7	10	9	11
	%	9%	11%	16%	17%	16%
46-50 év	fő	10	7	10	5	8
	%	15%	11%	16%	10%	12%
51-55 év	fő	9	7	9	8	9
	%	13%	11%	14%	15%	13%
56-60 év	fő	3	5	5	2	5
	%	4%	8%	8%	4%	7%
61 év felett	fő	0	1	1	0	0
	%	0%	2%	2%	0%	0%

Az elmúlt években a 36-40 éves és a 41-45 éves korosztálynál volt a legmagasabb a munkanélküliek aránya.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/registrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	58	25	83	39	16	55	67%	64%	66%
2009	50	24	74	32	13	45	64%	54%	61%
2010	40	28	68	26	11	37	65%	39%	54%
2011	33	22	55	19	8	27	58%	36%	49%
2012	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Az utóbbi években a 180 napnál régebben munkanélküliek aránya a nők esetében volt a magasabb.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	65	63	133	1	2%	1	2%	2	2%
2009	60	62	122	2	3%	1	2%	3	2%
2010	55	66	121	1	2%	3	5%	4	3%
2011	55	62	117	3	5%	3	5%	6	5%
2012	53	58	111	3	6%	2	3%	5	5%

A vizsgált időszakban a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma nem volt nagyon magas, 2 és 5 % között mozgott. A női és a férfi pályakezdő álláskeresők aránya között nincs jelentős eltérés.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-x éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	645	332	313	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező lakosok számára vonatkozóan nem állt rendelkezésre adat. A terv felülvizsgálatáig ezt pótolni kell.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint			
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános	
	Fő	fő	%	fő	%
2008	42	7	17%	35	83%
2009	42	5	12%	37	88%
2010	40	3	8%	37	92%
2011	25	1	4%	24	96%
2012	46	3	7%	38	83%

A munkaerő-piaci elhelyezkedést nagymértékben meghatározza a végzettség, illetve szakképzettség. Az előző 5 évben a nyilvántartott álláskeresők jelentős többsége (átlagosan 90,5%-a) legalább általános iskolai végzettséggel rendelkezett.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők				
év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő		Fő	%
2009	0		0	0
2010	0		0	0
2011	0		0	0
2012	0		0	0

Szintén nem állt rendelkezésre adat arról, hogy felnőttoktatás keretében hányan szereztek meg az általános iskolai végzettséget. Az iskolázatlan lakosok bevonása a felnőttoktatásba – ebben az iskolatípusban - nem volt eredményes. A terv felülvizsgálatáig – felmérés keretében – szükséges az információgyűjtés, illetve bekapcsolódás a felnőttoktatásba.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában								
év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen		szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő		fő	%	fő	%	fő	%
2009	0		0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2010	0		0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2011	0		0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2012	0		0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

A munkaerő-piaci hátrányokat okozó alacsony iskolázottság javítására a településen élők – a középiskolai felnőttoktatást érintően–nemkapcsolódtak be semmilyen középfokú oktatásba. Ez a terv felülvizsgálatáig fontos feladat lehet.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma				
év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	6	0,83 %	2	3,5%
2011	7	0,84 %	3	4%
2012	12	1,7 %	3	3,8%

A közfoglalkoztatásban részt vevő lakosok száma emelkedett. A közfoglalkoztatásban részt vevő roma lakosok száma nem változott jelentősen.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó millió (Ft)	befizetett iparűzési adó millió (Ft)	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban résztvevők száma
2008	9	1	2	5	2,3	1,841	0	0
2009	8	1	2	5	2,3	1,882	0	0
2010	8	1	2	5	2,3	2,5599	0	0
2011	8	1	2	5	2,3	2,263	0	0
2012	7	1	1	5	2,3	2,57985	0	0

A foglalkoztatáshoz való helyi hozzáférés lehetősége adott, ugyanakkor foglalkoztatási programokba az előző 5 évben nem kapcsolódott be a település. Ezt a felülvizsgálati időszakig kezdeményezni kell.

3.2.11. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása

év	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008	6	63
2009	9	67
2010	9	69
2011	10	72
2012	12	75

Mind a mélyszegénységben élők, mind a romák foglalkoztatása a települési önkormányzat saját fenntartású intézményeiben növekedett az elmúlt években. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat igyekszik javítani a romák helyzetén. Földterületeket művelnek meg közösen a roma családok. Nagy segítséget jelent a vetőmagok és a munkaeszközök beszerzése. Szinte minden roma családot érint a munkanélküliség.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	Nyilvántartott álláskeresők száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	70	32	46
2009	78	39	50
2010	75	37	49
2011	72	38	52
2012	80	46	57

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	70	29	41
2009	78	30	38
2010	75	25	33
2011	72	27	37
2012	80	24	30

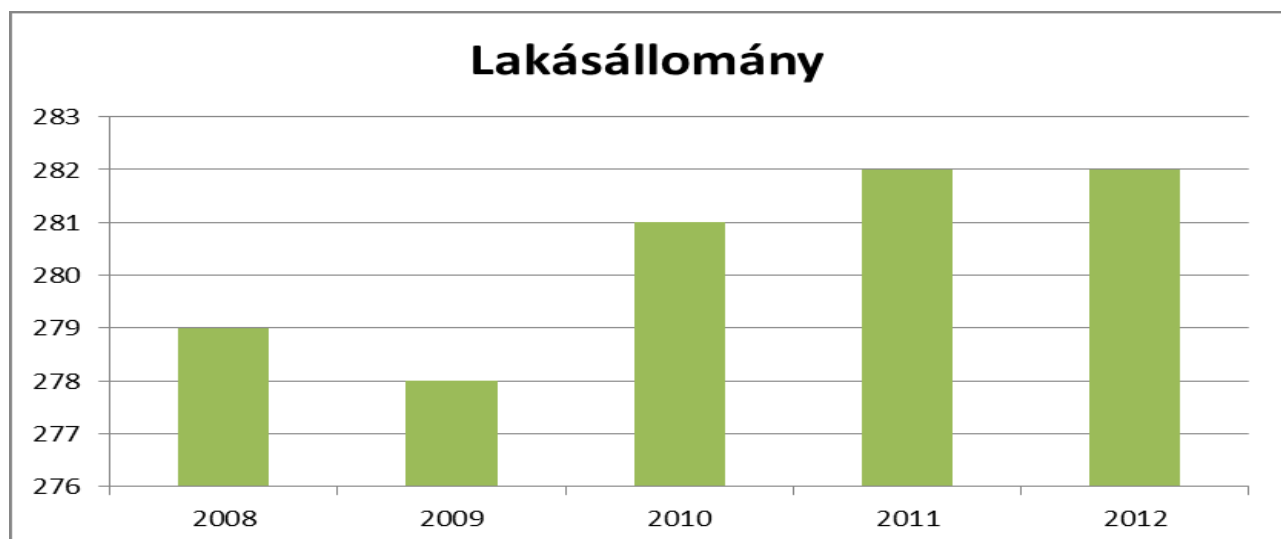
3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	2	-	32	-	-	-
2009	3	-	30	-	-	-
2010	3	-	37	-	-	-
2011	4	-	38	-	-	-
2012	3	-	46	-	-	-

A fenti táblázatokból kitűnik, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban résztvevők száma emelkedett az elmúlt években, míg a segélyben részesülők száma csak kis mértékben változott.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakás-állomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	bérlás-állomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	szociális lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	279	0	4	0	0	0	0	0
2009	278	0	4	0	0	0	0	0
2010	281	0	4	0	0	0	0	0
2011	282	0	4	0	0	0	0	0
2012	282	0	4	0	0	0	0	0

Az elmúlt években alig nőtt a lakásállomány. A szociális követelmények szempontjából valamennyi lakás megfelel az elégséges lakhatási körülményeknek.

3.4.2. számú táblázat - Támogatásban részesülők		
év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	65	-
2009	68	-
2010	72	-
2011	102	-
2012	95	-

3.5.1. számú táblázat – Orvosi ellátás			
év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0

3.5.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma	
év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	66
2009	67
2010	68
2011	61
2012	-

3.5.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesülők száma	
év	fő
2008	2
2009	2
2010	3
2011	6
2012	6

A közgyógyellátási igazolványban részesülők száma az elmúlt években csak kismértékben változott, viszont az ápolási díjban részesülők száma kétszeresére emelkedett.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma				
év	18 év alattiak száma a népességben	védelembe vett 18 év alattiak száma	megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	171	2	0	23
2009	182	2	2	20
2010	186	1	1	21
2011	181	0	0	22
2012	173	0	0	19

A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma átlagosan 10-13% között mozgott az elmúlt években. Bár a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma némileg csökkent, esélyegyenlőségi szempontból is fontos törekvés a jelenlegi arány további csökkentése. A védelembe vett gyermekek száma is csökkent.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma					
év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	118	5	0	0	0
2009	129	6	0	0	0
2010	129	6	0	0	0
2011	127	6	0	0	0
2012	-	-	-	-	-

Az elmúlt években kis mértékben nőtt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma. A tartósan beteg, fogyatékos gyermekek száma nem változott jelentősen. Kiegészítő és rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben az elmúlt években nem részesült senki.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	30	40	15	84	0	26
2009	24	47	2	84	0	28
2010	16	48	4	84	6	43
2011	15	57	6	87	6	46
2012	-	-	-	-	-	-

Az ingyenes étkeztetésben részesülő óvodások száma a felére csökkent az elmúlt években, ugyanakkor az ingyenes étkeztetésben részesülő iskolások és a nyári étkeztetésben részesülők száma jelentősen emelkedett.

4.2.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma		
év	Védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	162
2009	1	188
2010	1	199
2011	1	206
2012	1	208

Védőnői álláshely biztosítása megoldott a településen, a védőnő által ellátott gyermekek száma nőtt az elmúlt években.

4.2.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői				
év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2008	0	-	-	1058
2009	0	-	-	1060
2010	0	-	-	1065
2011	0	-	-	1070
2012	0	-	-	1071

Külön gyermekorvos nincs a településen, ezt a feladatot a felnőtt házi orvos látja el.

4.2.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma				
év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	1	4	0	5

4.3.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai			
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		db	
Az óvoda telephelyeinek száma		1	
Hány településről járnak be a gyermekek		1	
Óvodai férőhelyek száma		42	
Óvodai csoportok száma		2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		7-15-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		3-4 hét	
Személyi feltételek		Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma		4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma		4	0
Gyógypedagógusok létszáma		0	0
Dajka/gondozónő		3	0
Kisegítő személyzet		0	0

Az óvodai neveléssel összefüggő feltételek adottak. Az óvodai csoportok számának megfelelő óvodapedagógus foglalkozik a gyerekekkel.

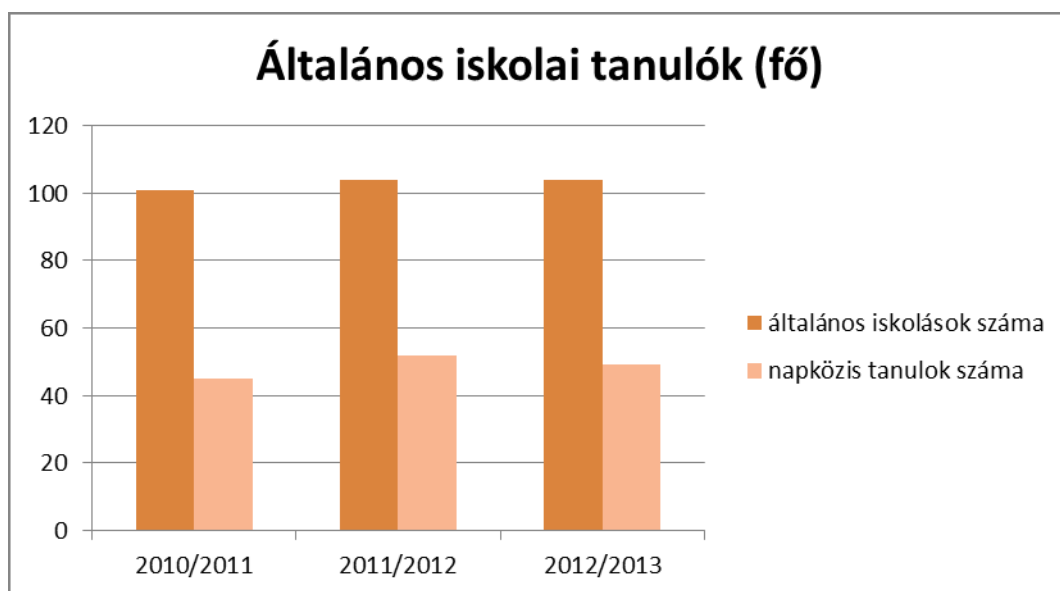
4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai .						
év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	27	2	42	1	27	0
2009	36	2	42	1	36	0
2010	41	2	42	1	41	0
2011	40	2	42	1	40	0
2012	28	2	42	1	32	0

Az óvodai férőhelyek száma az elmúlt években biztosította az óvodába jelentkező valamennyi gyermek elhelyezését.

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0

Családi napközi nem működik a településen. Az óvoda kihasználtsága megfelelő, ki tudja elégíteni a jelentkező igényeket.

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	46	55	101	45	44%
2011/2012	51	53	104	52	50%
2012/2013	60	44	104	49	47%

Az elmúlt években az általános iskolai tanulók létszáma nem változott jelentősen, ugyanakkor a napközis tanulók száma kis mértékben emelkedett.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai							
tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	4	4	8	0	0	0	2
2011/2012	4	4	8	0	0	0	2
2012/2013	4	4	8	0	0	0	2

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban		
tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	12	11,8
2011/2012	10	9,6
2012/2013	17	16,3

A településen 8 évfolyamos általános iskola működik. A terv felülvizsgálatáig fontos annak felmérése, hogy hány gyerek nem tudja elvégezni az általános iskolát, illetve számukra olyan program biztosítása szükséges, amely lehetővé teszi az iskola befejezését.

5. A nők helyzete

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében						
év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	248	212	150	126	25	58
2009	232	209	140	128	24	50
2010	240	214	144	126	28	40
2011	245	213	148	128	22	33
2012	235	260	141	134	21	35

A két nem között 2008-ban volt a legnagyobb különbség a foglalkoztatottak, illetve a munkanélküliek számaránya között. A női lakosságot érintően magasabb volt a munkanélküliség, ugyanakkor a 2011. és a 2012. évben a nők körében jelentősen csökkent a munkanélküliek száma.

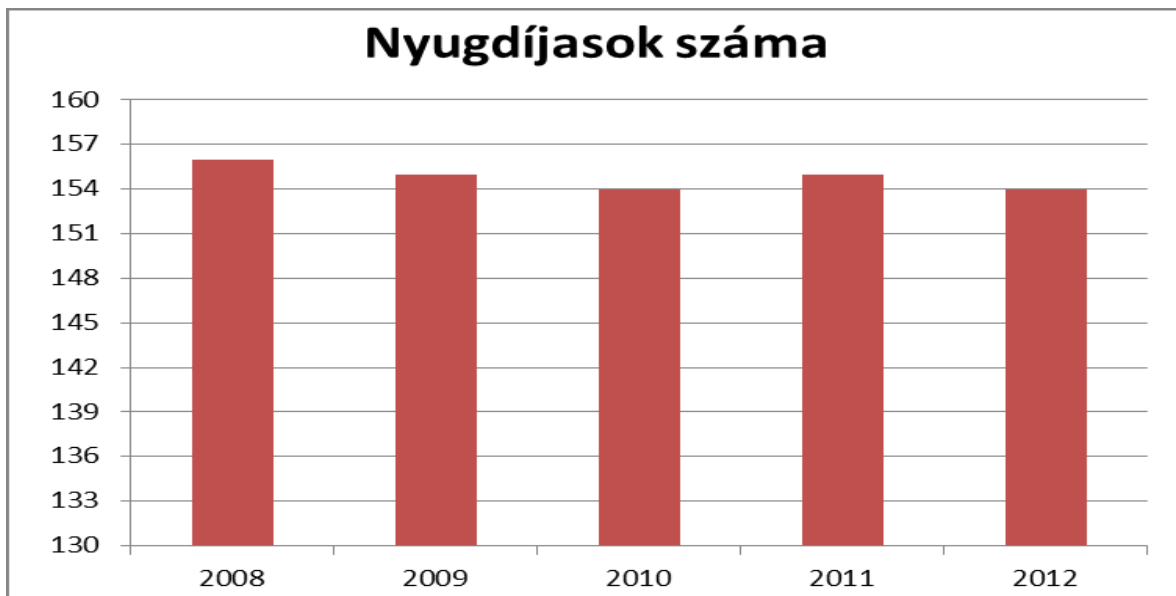
5.1.2. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe			
év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	12	162
2009	1	9	188
2010	1	12	199
2011	1	7	206
2012	1	6	208

A védőnőre jutó 3-6 éves gyermekek száma csökkent, az összes ellátott gyermekek száma nőtt.

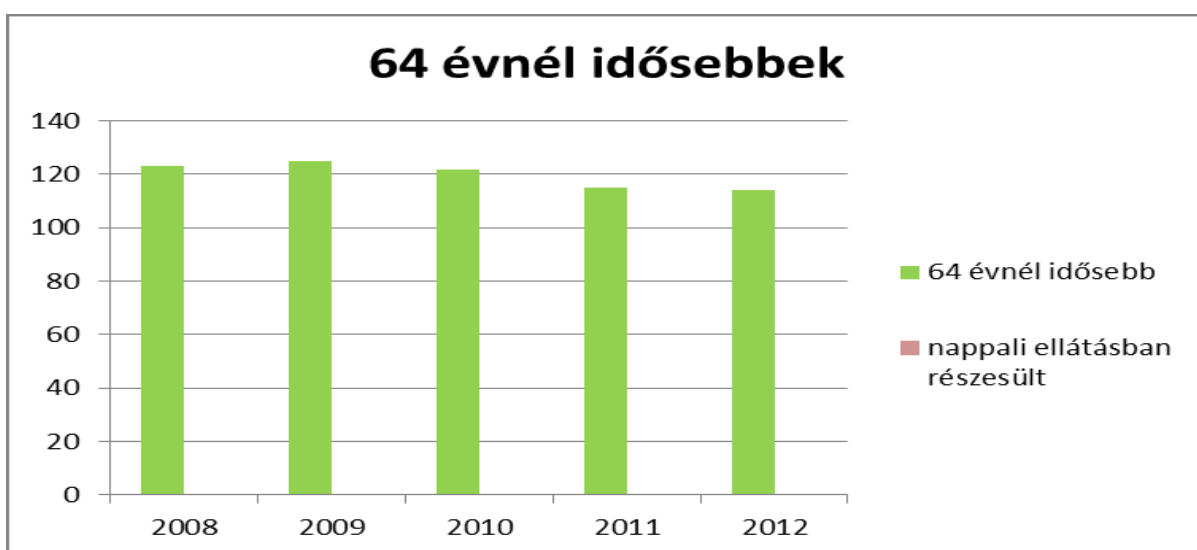
6. Az idősek helyzete esélyegyenlősége

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint			
év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	65	91	156
2009	65	90	155
2010	64	90	154
2011	65	90	155
2012	64	90	154

6.1.2. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma		nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	%	fő	%
2008	123		0	0%
2009	125		0	0%
2010	122		0	0%
2011	115		0	0%
2012	114		0	0%

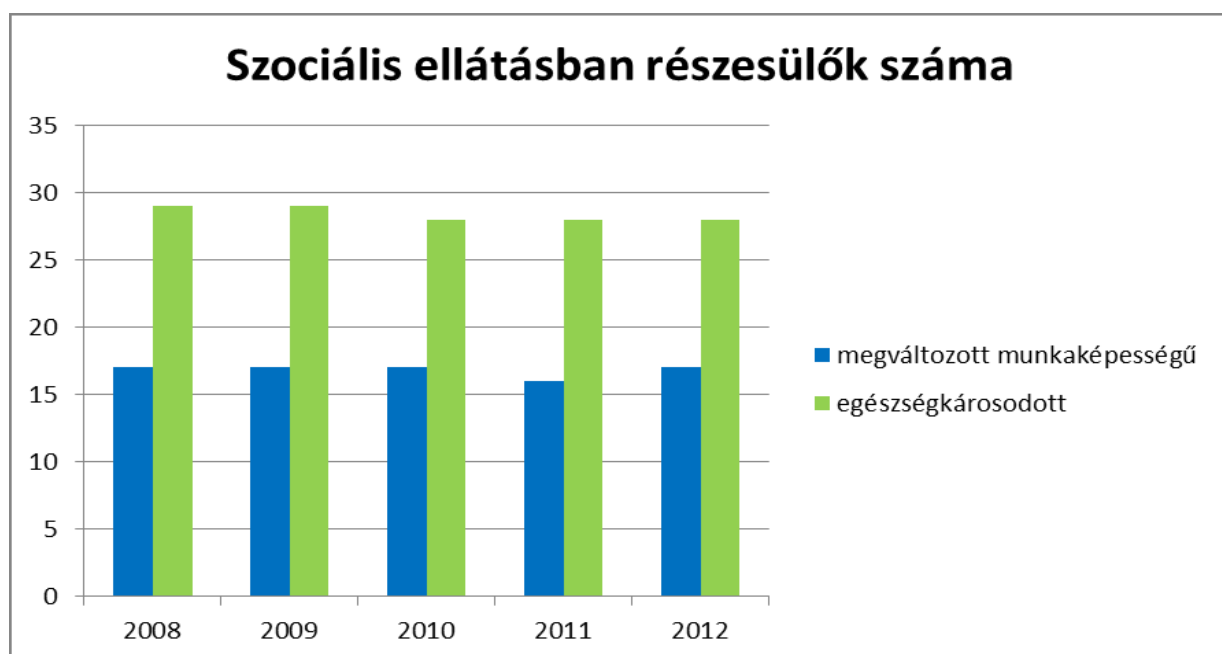

Valamennyi nyugdíjas korú személy nyugdíjban vagy nyugdíjszerű ellátásban részesül. A nappali ellátásban részesülő időskorú nincs a településen. Időskorúak járadékában két fő részesül.

6.1.3. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma	
év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	1
2009	1
2010	2
2011	2
2012	2

7. A fogyatékkal élők helyzete , esélyegyenlősége

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma		
év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	17	29
2009	17	29
2010	17	28
2011	16	28
2012	17	28

A szociális ellátásban részesülők száma – mind a megváltozott munkaképességű személyek esetében, mind az egészségkárosodott személyek esetében – az elmúlt néhány évben nem változott jelentősen.

A fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézménnyel, szociális szolgáltatásokkal nem rendelkezik a település.

7.1.4. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma			
év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

7.1.5. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények	
1993. évi III. tv. (Szt.) alapján pénzbeli ellátás	Fogyatékos személyek száma
Időskorúak járadéka	0
Aktív korúak ellátása	0
Rendszeres szociális segély	0
Lakásfenntartási támogatás	0
Ápolási díj	0
Temetési segély	0
Átmeneti segély	0
Természetbeni ellátás	
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság Itt azokra a fogyatékos személyekre kérdezzük, akik az önkormányzat javaslatára, rászorultsági alapon kapnak TAJ kártyát az OEP-től.	0
Közgyógyellátás Ez a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár, nem fogyatékos személyek rászorultsági alapon vehetik igénybe. Mivel a településen élő fogyatékos személyek számának megállapítása nehéz, ez az adat is fontos mutató lehet.	0
Adósságkezelési szolgáltatás	0
Energia felhasználási támogatás	0
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások	
Fogyatékosági támogatás	0
Rokkantsági járadék	0
Személygépkocsi átalakítási támogatás	0
Közlekedési kedvezmény	0
Személygépkocsi szerzési kedvezmény	0
Parkolási igazolvány	0

Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személy nincs a településen. Sem pénzbeli, sem természetbeni ellátásban, vagy kedvezményben nem részesül fogyatékos személy.

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intéz.	alapfok	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem
	középfok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	felsőfok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
egészségügyi intéz.	fekvőbeteg ellátás	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	járóbeteg szakellátás	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	alpellátás	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem
kulturális, művelődési intézmények		Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem
önkormányzati, közigazgatási intézmények		Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem
igazságszolgáltatás, rendőrség, ügyészség		-	-	-	-	-	-	-	-	-
szociális ellátást nyújtó intézmények		-	-	-	-	-	-	-	-	-

7.2.2. táblázat - Fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások			
	Az adott évben a szolgáltatást igénylő fogyatékos személyek száma		
	2010	2011	2012
<i>ápolást, gondozást nyújtó intézmény</i>	0	0	0
<i>rehabilitációs intézmény</i>	0	0	0
<i>lakóotthon</i>	0	0	0
<i>támogatott lakhatás</i>	0	0	0
<i>átmeneti ellátást nyújtó fogyatékosok gondozóháza</i>	0	0	0

Az akadálymentesítés nem megoldott. A fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatásokkal a település nem rendelkezik. A felülvizsgálat időpontjáig szükséges az akadálymentesítéssel kapcsolatos feladatok meghatározása, a középületek akadálymentességének felmérése, az akadálymentesség kialakításának megkezdése.

8/A. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A településen beazonosított problémák és fejlesztési lehetőségek az alábbi területeken:

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során	
<i>beazonosított probléma</i>	<i>fejlesztési lehetőség</i>
iskolázatlanság általános iskolai és középiskolai oktatás	felnőttoktatás megszervezése, foglalkoztatási programok beindítása
a mélyszegénységben élők, illetve a roma lakosok munkanélküliségének további csökkentése	a közmunkában történő foglalkoztatás további bővítése
A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során	
<i>beazonosított probléma</i>	<i>fejlesztési lehetőség</i>
gyermek veszélyeztetettségének aránya a veszélyeztetett gyermekek viszonylag magas száma	a veszélyeztető körülmények felmérése, családvédelmi intézkedések növelése
A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során	
<i>beazonosított probléma</i>	<i>fejlesztési lehetőség</i>
munkanélküliséggel kapcsolatos képzés, átképzés, a férfiakénál magasabb munkanélküliségi mutatók	A munkahelyteremtést segítő képzések, átképzések szervezése, foglalkoztatási programok beindítása
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során	
<i>beazonosított probléma</i>	<i>fejlesztési lehetőség</i>
idősek nappali ellátásának biztosítása	állapotfelmérés megszervezése, igényfelmérés az ellátás feltételeinek kimunkálása
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során	
<i>beazonosított probléma</i>	<i>fejlesztési lehetőség</i>
a középületek akadálymentesítésének megoldása	pályázat segítségével a feltételek további javítása

8/B. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetekkel, önszerveződésekkel való együttműködés

A civil szervezetek és az önkormányzat együttműködése folyamatos (Mórággyi Német Nemzetiségi Néptáncgyűttes, Mórággyi Sport Egyesület stb.).

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A különböző községi rendezvények egész évben megfelelő lehetőséget biztosítanak a partnerek együttműködésére. Ebben megfelelő partner a Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az önkormányzat minden olyan kistérségi együttműködésben érdekelt, amely a közös célok elérése érdekében (pl. pályázatok benyújtásában, fejlesztések meghatározásában) a településen lakók érdekét szolgálja.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Roma Nemzetiségi Önkormányzat segítséget nyújt a roma családok megélhetéséhez, a roma kultúra ápolásához. Működik az integrációs program, melynek megvalósításában komoly szerepet vállal az iskola. A Német Nemzetiségi Önkormányzat szorosan együttműködik az iskolával, anyagilag is segíti a tanulók foglalkozásainak megszervezését.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A korábban említett civil szervezetek elsősorban rendezvényeiken keresztül tartják a kapcsolatot a célcsoportokkal. Az iskolában sok szakkör van, amely minden gyermek igénybe vehet. Az „Adj Esélyt” TÁMOP-os pályázat lehetőséget biztosít a hátrányos helyzetű és a tanulási nehézséggel küzdő gyermekek megsegítésére.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen jelenleg nincs ilyen szereplő.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába.

A különböző szervezetek képviselőivel történt megbeszélés alapján lehetőség adódott az esetlegesen problémás területek számbavételére, javaslatok beépítésére. Az önkormányzat kész a megvalósítás folyamatában felmerülő problémákat – visszacsatolásként – újra megvitatni, illetve az esélyegyenlőségi fórum ülésein napirendre tűzni. A nyilvánossággal kapcsolatos további tájékoztatást „3. Megvalósítás” fejezet tartalmazza.

III. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)**1. A HEP IT részletei****A helyzetelemzés megállapításainak összegzése**

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel

Romák és/vagy mélyszegénységben élők	iskolázatlanság (általános iskola, középiskola)	felnttktatás megszervezése
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	munkanélküliség	közmunkaprogram
Gyermekek	veszélyeztetettség csökkentése	családvédelmi intézkedések növelése
Idősek	idősek nappali ellátása	állapotfelmérés, igényfelmérés
Nők	munkanélküliség	foglalkoztatási programok
Fogyatékkal élők	akadálymentesítés	pályázati lehetőségek

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőt
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	felnttktatás megszervezése, közmunkaprogram	önkormányzat, civil szervezetek, Felelős: polgármester, jegyző, Roma Nemzetiségi Önkormányzat vezetője
Gyermekek	családvédelmi intézkedések növelése	önkormányzat, jegyző Felelős: jegyző, közoktatási intézmény vezetője, gyermekjóléti szolgálat vezetője, védőnő
Idősek	igényfelmérés, állapotfelmérés	önkormányzat, civil szervezetek Felelős: polgármester, jegyző, orvos
Nők	foglalkoztatási programok	önkormányzat, civil szervezetek Felelős: polgármester, jegyző, a nemzetiségi önkormányzatok vezetői
Fogyatékkal élők	akadálymentesítés	Felelős: polgármester, jegyző

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák továbbra is konfliktusmentesen élnek együtt a település lakóival.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők megfelelő lehetőséget kapjanak a helyzetük javításához, munkához jutáshoz, alulképzettségük javításához.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségének biztosítását, a szegénységben élőknek a település átlagos életszínvonalú családjaiban élő gyermekekhez történő felzárkóztatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek problémáira, gondjaira, szükség szerint ellátásuk, gondozásuk jobbá tételére, igény esetén nappali ellátásuk biztosítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a meglévő munkanélküliségi arány csökkentését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők jogaihoz kapcsolódó információk biztosítására, az akadálymentesítés fokozatos kiépítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése**1. táblázat**

Intézkedés címe:	felnttktatás megszerveése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	iskolázatlanság (Lásd a 3.2.7. és a 3.2.8. táblázat mutatóit.)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: az iskolázatlansággal kapcsolatos további felmérés elkészítése és a pályázat összeállítása, Középtávú cél: felnttképzés beindítása Hosszú távú cél: az iskolázatlanság megszüntetése és a közép fokú oktatással résztvevők számának emelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1 felmérés készítése 2 a felnttképzéssel összefüggő oktatás ütemtervének összeállítása 3 pályázati terv elkészítése, pályázat benyújtása
Résztvevők és felelős	polgármester, jegyző
Partnerek	nemzetiségi önkormányzatok, általános iskola
Határidő(k) pontokba szedve	1 felmérés készítése 2013. 2 az ütemezés összeállítása 2014. 3 pályázati terv elkészítése, pályázat benyújtása 2014.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: felmérés dokumentációja elkészül Közép távon: pályázati dokumentáció benyújtásra kerül, elindul a képzés Hosszú távon: jelentősen csökken az iskolázatlanság, jelentősen nő a középiskolai végzettséget megszerzők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázat eredménytelen, költségvetési támogatás
Szükséges erőforrások	szakértelem, pályázat, költségvetés

2. táblázat

Intézkedés címe:	közmunkaprogram
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	mélyszegénységben élők, romák munkanélkülisége (Lásd a 3.2.9. táblázat mutatóit.)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: a felmérés elkészítése a mélyszegénységben élők és romák helyzetéről, Középtávú cél: a közmunkaprogram bővítése Hosszú távú cél: a mélyszegénységben élő családok, romák felzárkóztatása, munkanélküliségének megszüntetése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. felmérés készítése 2. a közmunkaprogram ütemezésének összeállítása 3. pályázati terv elkészítése, pályázat benyújtása
Részvevők és felelős	polgármester, jegyző
Partnerek	Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	1. felmérés készítése 2013. 2. a közmunkaprogram ütemezésének összeállítása 2014. 3. pályázati terv elkészítése, pályázat benyújtása 2014.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: felmérés dokumentációja elkészül Közép távon: a pályázati dokumentáció benyújtásra kerül, többen vesznek részt a közmunkaprogramban Hosszú távon: megszűnik vagy lényegesen mérséklődik a mélyszegénységben élők és romák munkanélkülisége
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázat eredménytelen, költségvetési támogatás
Szükséges erőforrások	szakértelem, pályázat, költségvetés

3. táblázat

Intézkedés címe:	családvédelmi intézkedések növelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	veszélyeztetettség aránya (Lásd a 4.1.1. táblázat mutatóit.)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: a felmérés elkészítése azokról a családokról, ahol veszélyeztetett gyerekek élnek Középtávú cél: a veszélyeztetettség okainak feltárása, kezelése Hosszú távú cél: a veszélyeztetettség megszüntetése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1 felmérés készítése a feltárás és ebből adódó családvédelmi intézkedések ütemezésének összeállítása 2 az intézkedések megtétele, hatásfokuk ellenőrzése
Résztevők és felelős	polgármester, jegyző
Partnerek	védőnő, gyermekjóléti szolgálat-családgondozó
Határidő(k) pontokba szedve	1 felmérés készítése 2013. 2 családvédelmi intézkedések ütemezésének összeállítása 2014. 3 az intézkedések megtétele, hatásfokuk ellenőrzése 2014.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: felmérés dokumentációja elkészül Közép távon: a családvédelmi intézkedések lebonyolítása Hosszú távon: családon belüli veszélyeztetettség megszüntetése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázat eredménytelen, költségvetési támogatás
Szükséges erőforrások	szakértelem, pályázat, költségvetés

4. táblázat

Intézkedés címe:	egészségügyi állapotfelmérés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szükséges az idősödő korosztály nappali ellátásával kapcsolatos feltételek számbavétele (Lásd a 6.1.2. táblázat mutatóit, illetve a kiinduló érték zéró.)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: a felmérés elkészítése és a pályázat összeállítása, Középtávú cél: pályázat benyújtása, megvalósítás Hosszú távú cél: az idős korosztály egészségügyi helyzetének javulása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. felmérés készítése azt idősök állapotáról, a nappali ellátásával kapcsolatos igényekről 2. a felmérés, információgyűjtés ütemezésének összeállítása 3. pályázati terv elkészítése, pályázat benyújtása
Résztevők és felelős	polgármester, jegyző
Partnerek	házi orvos, nemzetiségi önkormányzatok
Határidő(k) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. felmérés készítése 2013. 2. az igényfelmérés és állapotfelmérés ütemezésének összeállítása 2014. 3. pályázati terv elkészítése, pályázat benyújtása 2014.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: felmérés dokumentációja elkészül Közép távon: a felmérés eredményének megfelelően a pályázati dokumentáció benyújtásra kerül Hosszú távon: az idős korosztály nappali ellátásával kapcsolatos feltételek folyamatosan rendelkezésre állnak
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázat eredménytelen, költségvetési támogatás
Szükséges erőforrások	szakértelem, pályázat, költségvetés

5. táblázat

Intézkedés címe:	foglalkoztatási programok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	(Lásd a 3.2.3. és az 5.1.1. táblázat mutatóit.)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: a felmérés elkészítése és a pályázat összeállítása, Középtávú cél: foglalkoztatási programok, tanfolyamok, átképzések szervezése Hosszú távú cél: nők foglalkoztatásának teljes körű megvalósítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. felmérés készítése nők foglalkoztatási helyzetéről 2. foglalkoztatási programok, tanfolyamok, átképzések ütemezésének összeállítása 3. pályázati terv elkészítése, pályázat benyújtása
Résztevők és felelős	polgármester, jegyző
Partnerek	nemzetiségi önkormányzatok
Határidő(k) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. felmérés készítése 2013. 2. foglalkoztatási programok, tanfolyamok, átképzések ütemezésének összeállítása 2014. 3. pályázati terv elkészítése, pályázat benyújtása 2014.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: felmérés dokumentációja elkészül Közép távon: A programok elindulnak, a pályázati dokumentáció benyújtásra kerül Hosszú távon: A nők teljes körű foglalkoztatása, vagy a nők munkanélküliségének jelentős csökkentése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázat eredménytelen, költségvetési támogatás
Szükséges erőforrások	szakértelem, pályázat, költségvetés

6. táblázat

Intézkedés címe:	akadálymentesítés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	középületek akadálymentesítése nem megoldott
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: a felmérés elkészítése és a pályázat összeállítása, Középtávú cél: a megvalósítás Hosszú távú cél: akadálymentes környezet
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. felmérés készítése 2. az akadálymentesítés ütemezésének összeállítása 3. pályázati terv elkészítése, pályázat benyújtása
Résztevők és felelős	polgármester, jegyző
Partnerek	közintézmények vezetői
Határidő(k) pontokba szedve	1. felmérés készítése 2013. 2. az akadálymentesítés ütemezésének összeállítása 2014. 3. pályázati terv elkészítése, pályázat benyújtása 2014.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: felmérés dokumentációja elkészül Közép távon: a pályázati dokumentáció benyújtásra kerül Hosszú távon: megtörtént az akadálymentesítés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázat eredménytelen, költségvetési támogatás
Szükséges erőforrások	szakértelem, pályázat, költségvetés

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az előző részben –intézkedési területek részletes kifejtése – található 6 táblázatot a szoftveren található 6. intézkedések alá egyenként kell feltüntetni, és így automatikusan generálódik ebből a 2. számú összegző táblázat, ami a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 3. sz melléklete.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Mórág Község Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit (amennyiben működési engedélyt kap nem önkormányzati, illetve nem állami intézmény) pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Az Önkormányzat azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Az Önkormányzat elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Az Önkormányzat a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekhez kapcsolódóan a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportot alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoport szakemberei egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak (továbbiakban: Fórum) is, a Fórum rendszeresen (minimum évente) beszámol a munkájáról a település önkormányzatának. A Fórum – az önkormányzat képviselőjének irányításával – éves munkatervet készít.

A Fórum működése

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik. A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve – szükség esetén – egy adott célcsoportra vonatkozóan külön munkacsoportot hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) megvalósulását, végrehajtását a Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a szükség szerint létrehozott munkacsoport beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében az érdekelt civil szervezetek képviselőinek, illetve az önkormányzat képviselőjének közreműködésével fórumot hívtunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló Fórumnak a HEP elfogadását követő mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester és a jegyző, illetve az általuk megbízott személy felel:

- Az ő feladata és felelőssége a Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a Fórum vagy annak szükség szerint létrehozott munkacsoportja bevonásával és támogatásával végzi.

Így :

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek,
- felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában,
- az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítójának,
- az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A Fórum a beszámoló a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

Mórág Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Ezt követően Mórág Község Önkormányzatának képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 88/2013. (VII.30) Képviselő-testületi határozatával elfogadta.

Mórág, 2013. július 30.

.....
polgármester

Mórág Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

2013. július 30.

Partner aláírás

2013. július 30.

Partner aláírás

